

Sygn. akt III KZ 13/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk

w sprawie **P. P.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 marca 2015 r.,

zażalenia na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w T.

z dnia 16 stycznia 2015 r.,

odmawiające przyjęcia zażalenia,

p o s t a n o w i ł

stwierdzić niewłaściwość Sądu Najwyższego do podjęcia decyzji w przedmiocie wniesionego zażalenia i akta sprawy zwrócić Sądowi Okręgowemu w T.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w T. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 442,80 zł brutto za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył P.P.

Zarządzeniem z dnia 16 stycznia 2015 r. Zastępca Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w T. odmówił przyjęcia zażalenia P. P. wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy z uwagi na treść art. 425 § 3 k.p.k.

Na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia, zażalenie złożył P. P.

Zarządzeniem z dnia 17 lutego 2015 r. Zastępca Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w T., na podstawie art. 463 § 1 k.p.k., akta sprawy przesłał Sądowi Najwyższemu do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie brak podstaw do rozpoznania przedmiotowego zażalenia przez Sąd Najwyższy.

Przepis art. 27 k.p.k. stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma zatem charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego. Obowiązujące przepisy procedury karnej nie zawierają regulacji szczególnej, która ustanawiałaby właściwość rzeczową Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania zażalenia na odmowę przyjęcia zażalenia wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy. Nie stanowi takiej podstawy w szczególności przepis art. 463 § 1 k.p.k., jako że przepis ten nie wskazuje wprost na kognicję Sądu Najwyższego do rozpoznawania zażalenia na zarządzenie sądu odwoławczego odmawiające przyjęcia zażalenia, co stanowi wymóg wynikający z treści art. 27 k.p.k.

Właściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia nie wynika z samego faktu, że na zarządzenie wydane w sądzie powszechnym, odmawiające przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie (art. 429 § 2 kpk.). Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie przewidują bowiem domniemania właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznawania wszelkich środków odwoławczych od decyzji podejmowanych przez sądy powszechne, czy to w pierwszej, czy w drugiej instancji, lecz wręcz przeciwnie, do rozpoznania wspomnianych środków odwoławczych wymagają wyraźnej podstawy prawnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.10.2007 r. V KZ 66/07, OSNwSK 2007/1/2404; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.09.2011 r., II KZ 41/11, LEX nr 960539). Przesądza o tym wspomniana pozycja ustrojowa oraz konstytucyjne i funkcjonalne wydzielenie Sądu Najwyższego ze struktury sądownictwa powszechnego. Sąd Najwyższy nie jest sądem odwoławczym w odniesieniu do sądów powszechnych, ponieważ funkcje odwoławcze Sądu Najwyższego są ograniczone tylko do wypadków wskazanych wyraźnie w ustawie (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. i art. 459 § 1 k.p.k., art. 441 § 5 k.p.k., art. 530 § 3 k.p.k., art. 538 § 2 k.p.k. i art. 426 § 3 k.p.k.). Właściwym do

rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie sądu odwoławczego w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (tak zresztą jak i samego zażalenia na takie postanowienie) jest orzekający w innym równorzędnym składzie sąd odwoławczy (art. 426 § 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k. *per analogiam*) (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2014 r., III KZ 45/14, nie publ.).

Bezsprzecznie podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu karnym jest rozpoznawanie kasacji, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, zaś rozpoznawanie środków odwoławczych tylko w wypadkach, gdy według ustawy Sąd Najwyższy staje się sądem odwoławczym tj. w postępowaniu „okołokasacyjnym” (art. 530 § 3 k.p.k.) oraz „wznowieniowym” (art. 544 § 2 k.p.k., art. 547 § 3 k.p.k.). Do kompetencji Sądu Najwyższego należy także orzekanie w przedmiocie pytań prawnych (art. 441 § 1 k.p.k.) z możliwością przekazania rozstrzygnięcia zagadnienia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego (art. 441 § 2 k.p.k.), odtwarzanie zniszczonych lub zagubionych akt postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 160 § 2 k.p.k.), przekazywanie sprawy do rozpoznania innemu niż właściwy sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości (art. 37 k.p.k.), opiniowanie wniosków o ułaskawienie w sprawach, w których Sąd Najwyższy orzekał jako sąd odwoławczy (art. 564 § 2 i 3 k.p.k.). Jedynie w sprawach karnych wojskowych Sąd Najwyższy - Izba Wojskowa rozpoznaje sprawy przewidziane w Kodeksie Postępowania Karnego dla sądu wyższego rzędu nad wojskowym sądem okręgowym (art. 655 k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało na podstawie art. 27 k.p.k. w zw. z art. 35 § 1 k.p.k. stwierdzić niewłaściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania zażalenia P. P. i akta sprawy przekazać Sądowi Okręgowemu w T.